

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1 og 2 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om sømandsskat.

(Første behandling findes i tidenden sp. 656, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 341).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet følgende ændringsforslag:

Af *Alfred Jensen, Aksel Larsen og Lynnerup Nielsen:*

Til § 2.

1) I punkt 5 udgår i 4. linje ordene „værdien af fri kost“, og til punktet føjes som nyt punktum efter „bjærgeløn“:

„Værdien af fri kost om bord, kostpenge udbetalt i stedet herfor, løn for tvungen overtidsarbejde, godtgørelse for mistede fridage samt godtgørelse for mistet ferie o. lign. henregnes ikke til indtægt om bord.“

2) I punkt 6 tilføjes efter „enhver skattepligtig indtægt“: „— bortset fra de i punkt 5, sidste punktum, nævnte indtægter —“.

Til § 4.

3) I stk. 2 ændres komma foran „kaplak“ til: „og“, og ordene „godtgørelse for mistede fridage samt godtgørelse for mistet ferie o. lign.“ udgår.

4) Stk. 3 udgår.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Udvalgets ordfører (Hans Knudsen): Forslag til lov om sømandsskat, der blev fremsat den 31. oktober 1957, har fået en meget grundig udvalgsbehandling, hvilket også fremgår af den udførlige betænkning, der foreligger. Gennem 15 udvalgsmøder med adskillige samråd med finansministeren har vi i udvalget endevendt paragrafferne og draget sammenligninger, ikke blot med den normale indkomstbeskatning her i landet, men også med den norske og svenske sømandsbeskatning. Det er også lykkedes os i udvalget at komme til enighed om lovforslagets indhold, dog lige undtaget en enkelt, men vel også temmelig afgørende ting, nemlig om sømandsskatten skal være definitiv eller ej. Herom er der ikke enighed i udvalget, og det bliver der efter mit skøn heller ikke, men dette skal jeg foreløbig lade ligge. Først vil jeg gerne som udvalgets ordfører sige lidt om den enighed, der er opnået, og som har givet sig udslag i den foreliggende betænkning 5 ændringsforslag, der er stillet af den højtærede finansminister og tiltrådt af hele udvalget.

Ændringsforslag nr. 1 vedrører værdiansættelsen af kost om bord. Den har tidligere for søfolkens vedkommende været graderet efter stillingen om bord, og det var meningen, at der nu efter lovforslaget skulle sondres efter den kontante løn, men efter de oplysninger, udvalget har fået under forhandlingerne med de forskellige organisationer, er der ikke tilstrækkelig grund til at graduere værdiansættelsen af kosten. Derfor fjernes denne graderingsbestemmelse ved ændringsforslag nr. 1, men det bliver som hidtil ligningsrådet, der fastsætter kostværdien.

Må jeg med hensyn til ændringsforslag nr. 1 også gøre den bemærkning, at der er en lille fejl i betænkningen, idet ændringsforslag nr. 1 ikke som anført er til lovforslagets § 3, men til lovforslagets § 4.

Ændringsforslag nr. 2 forøger udenrigsfradraget fra 130 kr. til 170 kr. pr. måned, og denne ændring, som også hele udvalget går ind for, hænger i nogen grad sammen

[Hans Knudsen.]

med beskatningen af værdien af kost om bord. Udvalget modtog allerede den 13. november en henvendelse fra samtlige 7 organisationer, der omfatter de søfarende. I denne henvendelse gik organisationerne ind for, at man gjorde sømandsskatten definitiv, hvad jeg senere skal vende tilbage til, og henviste specielt til den norske sømandsskat, som virker nogenlunde tilfredsstillende, og man ønskede desuden hel fritagelse for beskatning af kost om bord i udenrigsfarten, således som tilfældet er i den norske sømandsbeskatning.

Nu er der den forskel, at vort lovforslag indeholder et specielt fradrag for udenrigsfart på 130 kr. pr. måned, hvad den norske ordning ikke gør, så hvis der skulle være lidt mening i tingene og nogenlunde lighed i den nordiske sømandsbeskatning, kunne vi ikke her både fastholde udenrigsfradraget og undlade beskatningen af kosten om bord.

For øvrigt ville det have visse farlige konsekvenser, hvis vi så bort fra den frie kost, da vi jo på en række områder i den almindelige beskatning må regne med beskatningen af kosten, og desuden beskatter man også i Sverige kost om bord. Resultatet af forhandlingerne blev, at udvalget enedes om fortsat at beskatte værdien af kost om bord efter de takster, der fastsættes af ligningsrådet, og uden nogen form for graduering, hverken efter stilling om bord eller efter indtægt. Udenrigsfradraget, der oprindeligt var fastsat til 130 kr., et beløb, som den højtærede finansminister havde erklæret sig rede til at forhandle om, og som i øvrigt også søfolkenes organisationer mente i hvert tilfælde lå i underkanten, er ved ændringsforslag nr. 2 forhøjet fra 130 kr. til 170 kr. pr. måned. Det vil altså sige, at søfolk i udenrigsfart får det generelle fradrag på 120 kr., som alle søfolk får, og dertil et udenrigsfradrag på 170 kr. pr. måned og ud over disse tillige fradrag for deres pensionspræmier. Jeg har vist lov til at sige, at søfartsorganisationerne, som vi har handlet med, og som har peget på, at de

130 kr. burde forhøjes, i hvert fald ikke er blevet skuffet i deres forventninger til udvalget og til den højtærede finansminister.

Jeg håber heller ikke, at vi får vanskeligheder i det nordiske samarbejde på dette beskatningsfelt. Hele udvalget har gerne villet give netop de søfolk, som gennem måneder eller år sejler på langfart under dansk flag, en så gunstig skattemæssig stilling som muligt, uden at vi et øjeblik har tænkt os at kunne optage konkurrencen med de skibe, der sejler under det, man kalder „flags of convenience“, altså skibe, der sejler under Liberias, Panamas eller Honduras' flag og dermed helt forhindrer beskatning af besætningerne; men det må vist tilføjes, at disse skibe samtidig er unddraget virkelig jurisdiktion om bord og megen anden form for civilisation.

Med fradraget på de 170 kr. tror jeg vi har givet vore søfolk en så gunstig skattemæssig placering, som vi har kunnet inden for rimelige rammer, og med den begrundelse, som jeg her har givet, vil jeg gerne samtidig afvise de kommunistiske ændringsforslag, som findes uden for betænkningen. Ændringsforslag nr. 3 i betænkningen indeholder en lille nedsættelse i skatteskalaen for ikke-forsørgere. Det er jo meningen, at skalaen for sømandsskatten så nogenlunde skal følge stigninger og fald i den almindelige skatteskala. Ændringsforslaget ligger altså på linje med den lettelse i udskrivningsloven, som vi behandlede i fredags.

Ændringsforslag nr. 4 er dels rent teknisk, dels for det nye stk. 3s vedkommende, sådan som det også er nævnt i betænkningen, en indrømmelse over for en, jeg kan godt sige indtrængende henvendelse fra Rederiforeningen, som har ønsket, at rederier, der har skibe, som helt og holdent sejler på østen, skal have samme vilkår som norske og svenske rederier, så de kan forhyre farvede søfolk på særlige forhyringskontrakter, altså efter de såkaldte Hongkongregler, uden at der skal svares sømandsskat. Denne fritagelse sker efter finansministerens nærmere bestemmelse.

[Hans Knudsen.]

Ændringsforslag nr. 5 er rent teknisk.

Dette om ændringsforslagene. Som udvalgets ordfører vil jeg indstille disse ændringsforslag til vedtagelse og kan gøre det på et enigt udvalgs vegne. Men som jeg sagde i indledningen, er denne enstemmige indstilling af ændringsforslagene ikke ensbetydende med, at der også er fuld enighed om lovforslaget i øvrigt. Mindretallet i udvalget, venstres og de konservatives medlemmer, har i betænkningen givet udtryk for, at de ikke vil medvirke til at gøre sømandsskatten definitiv. Jeg går ud fra, at de to partiers ordførere selv vil redegøre for deres dybere motiver hertil, men jeg vil på mit partis vegne allerede nu fremhæve, at sømandsskatten efter vor mening bør være definitiv. Selv om der efter de mange udvalgsforhandlinger ikke synes at være mulighed for at bevæge de to oppositionspartier på dette punkt, vil jeg dog endnu en gang opfordre dem til, at de tager deres stilling til dette problem op til nærmere overvejelse. Samtlige 7 sømandsorganisationer har allerede i deres henvendelse til udvalget den 13. november fremhævet deres enstemmige ønske om, at vi fik en definitiv sømandsskat. Vi er klar over, at sømandsskatten ikke kan gøres definitiv, medmindre skalaen indrettes sådan, at der i den tages hensyn til skattefradraget, og det har den højtærede finansminister jo også gjort. Jeg erkender fortsat, at venstre og de konservative er tilhængere af skattefradragets bevarelse, men det forekommer mig mere rimeligt, om de henlagde forsvaret for fradragets ret til de områder af skattelovgivning, hvor de i hvert fald kunne stå lidt bedre med deres argumenter end netop her.

Sømandsskatten bør være definitiv for de søfolk, som kun har indkomst om bord. Det forekommer mig helt urimeligt, om vi for sådanne søfolk, som altså kun har den indtægt, de tjener om bord, skulle til at regne med en beskatningsskala, som antagelig så måtte ligge 25-30 pct. højere, for så, når året er gået, at efterregne, hvor meget der er betalt i skatter, og derefter trække det fra igen og foretage de efterberegninger, der er nødvendige. Så vidt jeg ved, er det allerede sådan, at sømandsskatten er definitiv i Norge, og i Sverige påtænker man at

nå frem til den samme ordning. Det ville efter min mening være helt urimeligt, om vi ikke også her i Danmark gjorde den definitiv. Hvis vi gennemførte en sømandsskat med de efterreguleringer, der ville være nødvendige, hvis den ikke var definitiv, ville det efter min mening — jeg ved, at finansministeren ville blive fornærmet, hvis jeg sagde noget i retning af, at det ville være noget kineseri; det har finansministeren før reageret imod — blive sådan, at man gjorde sømandsskattekontoret til et omsvøbsdepartement. Den definitive sømandsskat er langt mere rationel, og den ønskes af alle de pågældendes organisationer, og så burde vi her også kunne enes om at gennemføre den på den efter min mening eneste fornuftige måde. Men som jeg sagde før: oppositionspartierne har tid til at besinde sig, inden forslaget kommer til tredje behandling, og jeg håber, at de vil gøre det.

Med disse bemærkninger skal jeg på udvalgets vegne anbefale de 5 i betænkningen stillede ændringsforslag til vedtagelse og anbefale, at man stemmer mod de uden for betænkningen af kommunisterne stillede ændringsforslag.

Alfred Jensen: Da lovforslaget var til første behandling, rykkede såvel jeg som andre for udtalelser om sømandsorganisationernes standpunkt til det. Vi kunne ikke få noget svar; vi kunne læse, hvad der stod i fremsættelsestalen. Dét var gjort opmærksom på, at man havde forhandlet med såvel søfolkene som rederens organisationer, og at der her var fremført synspunkter; som man i vidt omfang havde taget hensyn til. Det er naturligvis til en vis grad betryggende, at man tager hensyn til de ønsker, som fremsættes, men det havde været rimeligt, om vi også havde fået at vide, om de pågældende var tilfredse med den udformning, selve lovforslaget havde. Jeg kan ikke af betænkningen se, at der er givet en sådan tilslutning. Det er muligt, at de anerkendende ord i den mundtlige beretning fra udvalgets ordfører skal tages som udtryk for, at sømandsorganisationerne går ind for lovforslaget med de ændringsforslag, der nu er stillet af finansministeren.

En ting kan jeg imidlertid se, og det er, at man har taget hensyn til de indvendinger,

[Alfred Jensen.]

der er rejst mod selve lovforslaget. Det kommer til udtryk i de to ændringsforslag, der er stillet til henholdsvis § 4 og § 5. Det er naturligvis opbyggeligt at se, at man ved forhandlingerne i udvalget kan nå frem til at få filet et lovforslags værste kanter af, men det forekommer mig dog ikke, at der er taget tilstrækkeligt hensyn til mandskabsorganisationernes synspunkter. I al almindelighed er de arbejdendes skat her i landet for høj; den bør nedsættes, og det gælder særlig for søfolkene, som har vanskeligere kår at leve og arbejde under; der burde foretages en nedsættelse af beskatningsgraden, men det kan man imidlertid ikke se er nået med dette lovforslag. Vi har den opfattelse, at man bør gå videre end her foreslået, fordi de byrder, som søfolkene frivilligt pålægger sig, er af en sådan beskaffenhed, at de på en eller anden måde må tilgodeses. Søfolkene gør en indsats, som man bør tage hensyn til, ikke mindst ved udarbejdelse af skattelovgivning. Vi har derfor foreslået, at flere områder skal inddrages under skatteforhandlingen, end det hidtil har været tilfældet dels under lovforslagets udarbejdelse, dels under udvalgsbehandlingen.

Vi har stillet 4 ændringsforslag uden for betænkningen. De to ændringsforslag er stillet til § 2, og det første siger, at ordene „værdien af fri kost“ i punkt 5, 4. linje, skal udgå, og at der i stedet til punktet føjes et nyt punktum, ifølge hvilket værdien af fri kost, indtægt af tvungent overarbejde samt betaling for mistede fridage, mistet ferie o. lign. ikke skal beskattes. Ændringsforslag nr. 2 er stillet til § 2, punkt 6, og er en følge af ændringsforslag nr. 1 og altså nærmest af teknisk karakter. På samme måde forholder det sig med de to ændringsforslag, vi har stillet til § 4; også de er en følge af ændringsforslag nr. 1 til § 2, punkt 5. Ændringsforslag nr. 3 går ud på, at ordene om finansministerens bemyndigelse til at fastsætte skatteregler for godtgørelse for mistede fridage o. s. v. udgår. Ændringsforslag nr. 4 til § 4 går ud på, at det afsnit, der omhandler kostpengene, stk. 3, skal udgå af paragraffen.

Vi har stillet disse ændringsforslag, for det første fordi vi mener, at søfolkene bør slippe billigere i skat, og dernæst fordi vi finder det urimeligt at beskatte kosten om

bord. Gifte søfolk har jo udgifter til kost derhjemme, og det, der spares ved det, man kalder fri kost om bord, er så relativt lidt, at der egentlig ikke burde finde nogen beskatning sted på dette område. Dertil kommer, at ikke alene den gifte, men også andre takket være arbejdets art bliver nødt til at købe sig kost i ny og næ. Søfolk har altså faktisk ekstra udgifter, som den mand, der har fast bopæl, ikke har, og derfor er det rimeligt ikke at beskatte det beløb, der svarer til fri kost.

Jeg bemærkede de betragtninger, som ordføreren for udvalget gjorde om norske forhold vedrørende fradraget for sejlads i udenrigstjeneste. Det er muligt, at man har fundet frem til en løsning i Norge, men dermed er ikke sagt, at den er rimelig, eller at søfolk og folk i almindelighed her i Danmark ville være tilfreds med den.

Jeg bemærkede også, at ordføreren fremhævede, at der skulle være ensartede regler angående kosten såvel for folk, der sejler, som for folk, der er i land, og at det var uheldigt, at man gik frem efter forskellige principper. Det kan vist ikke være rigtigt. Man må vel tage hensyn til, under hvilke vilkår disse ydelser tilstås, og hvilken betydning de har for indtægten. Og hertil kommer dette, at for dem, der er i land, beskattes også værdien af logi, medens sådan værdi ikke beskattes for dem, der er til søs, og det vil sige, at det princip, man har for skattemæssig beregning af indtægt, brydes for adskillige medborgeres vedkommende. Der kan altså principielt ikke være noget forkert i at undtage hele dette beløb fra søfolks beskatning, og det vil vi altså meget anbefale at man gør.

Angående overarbejdspenge, betaling for mistede fridage og betaling for ferie, som de pågældende søfolk ikke kan få, vil jeg også gøre opmærksom på, at det i masser af tilfælde drejer sig om en indsats, som sømanden må yde, som han er tvungen til at yde. I havsnød eller under vanskelige forhold kan ingen sømand undslå sig for at udføre overarbejde eller for at give afkald på mulig tilkommende frihed, og han er derfor nødt til at udføre arbejdet; men så er det da en urimelighed at beskatte indtægten heraf efter den progression, der er foreslået her i skatteskalaen for sømandsskatten. Vi har den opfattelse, at da det

[Alfred Jensen.]

drejer sig om tvangsmæssige foranstaltninger, og da det drejer sig om spørgsmål, som søfolkene har ønsket at få løst i forbindelse med ferispørgsmålet, er det ikke rigtigt at foretage en sådan beskatning, og derfor har vi stillet forslag om, at disse beløb ikke skal beskattes, men at man, når man finder ud af, hvorledes beskatningen skal være, skal bortse fra dem.

Jeg skal anbefale, at man stemmer for de ændringsforslag, vi har stillet. Det store spørgsmål for søfolkene er jo, om de ikke kan komme til at betale en mere rimelig skat end den, der pålægges dem i øjeblikket; det kan kun ske ved, at man enten ændrer skatteskalaen eller fritager dem for at betale skat af en del af deres indkomst. Vi har altså valgt den her foreslåede form.

Hvad angår de ændringsforslag, der er stillet i udvalgsbetænkningen, er det klart, at vi subsidiært går ind for ændringsforslaget til § 4, stk. 3, og det er også klart, at vi går ind for ændringsforslaget til § 5, stk. 4, om forhøjelse af fradraget for sejlads i udenrigsfart. Den foreslåede skala i ændringsforslag nr. 3 kan vi naturligvis også gå ind for; jeg forudser jo, at den skifter karakter, inden vi skal tage endelig stilling til lovforslaget, al den stund der skal forhandles om en ændring af skalaen for ikke-forsørgere i udskrivningslovsforslaget, og den skala, der findes i det foreliggende lovforslag, korresponderer jo med skalaen i udskrivningslovsforslaget.

Med hensyn til ændringsforslag nr. 4 synes jeg, at præmisserne er noget kedelige. Ændringen går ud på, at finansministeren kan bestemme, at sømandsskat ikke skal pålignes søfolk af anden nationalitet; de kommer altså ind under Hongkongreglerne. Jeg ser, at det er rederne, der har rejst krav herom, og jeg forstod på udvalgets ordfører, at det er en meget indtrængende henvendelse, de har rettet til udvalget. Jeg ved ikke, hvordan søfolkenes organisation stiller sig til dette, men det forekommer mig, at der behøves en lidt mere indgående forklaring angående dette ændringsforslag. Jeg forstår de betragtninger, som danske søfolk har gjort gældende om, at udenlandske søfolk i danske skibe skal betale skat, lige så vel som danske søfolk må betale skat, når de

sejler i fremmede skibe; de har altså ønsket ligestilling; derfor var det rart at høre, hvad motiveringen er for dette ændringsforslag. Man går ind for, at søfolk, der sejler i fremmede skibe, ikke skal betale skat; men hvorfor går man ind for en sådan forskelsbehandling? Jeg har vel bemærket de betragtninger angående konkurrencen, som er anført; men var det da ikke sundere og bedre, om man nåede frem til ensartede regler og derved tvang konkurrencen ind i andre baner end dem, hvori den nu befinder sig?

Jeg har hermed redegjort for vore egne ændringsforslag og for vor stilling til de ændringsforslag, der er stillet af finansministeren og tiltrådt af udvalget. Jeg vil gerne endnu en gang understrege, at det vigtigste for os er, at loven om sømandsskatten bliver affattet på en sådan måde, at søfolkene skattemæssigt bliver stillet gunstiger, end de er i øjeblikket.

Anders Andersen: Jeg kan med hensyn til det foreliggende lovforslag udtale min glæde over, at det under udvalgsbehandlingen er lykkedes at få stillet ændringsforslag på en del af de punkter, som vi fra mit partis side pegede på ved første behandling. Jeg kan med det samme sige, at mit parti kan tiltræde de ændringsforslag, som er stillet af finansministeren og tiltrådt af udvalget; vi betragter dem som forbedringer af det lovforslag, som nu står over for sin gennemførelse.

Det ærede medlem hr. Hans Knudsen udtalte, at finansministeren havde stillet sig meget velvilligt med hensyn til disse ændringer. Jeg må måske have lov at dryppe lidt malurt i bægret: jeg tror nok, at jeg uden at sige for meget kan hævde, at havde oppositionen ikke været med i udvalget, var disse forbedringer, i alt fald for sømændenes vedkommende, næppe blevet så dybtgående, som de nu er blevet. Vi havde jo fra vor side visse tanker om, at man måske burde gøre kosten skattefri, vi førte også disse tanker frem, men vi må erkende, at der kan være visse problemer på dette punkt, og da så den højtærede finansminister erklærede sig villig til at forhøje fradraget for udenrigsfart, fandt vi, at denne forhøjelse kunne tilfredsstille de synspunkter, vi havde. Dertil

[Anders Andersen.]

kom det, som for os var væsentligt, at beregningen af værdien af kosten om bord blev gjort ens for officerer og mandskab. Med disse ændringer i lovforslaget fandt vi der var sket så væsentlige forbedringer, at vi kunne acceptere lovforslaget.

Jeg er også glad for at konstatere, at finansministeren har givet tilsagn om at administrere bestemmelsen om beskatning af søfolk forhyret efter Hongkongreglerne på en sådan måde, at man ikke derved skader danske skibes konkurrencemuligheder. Jeg synes, det er meget værdifuldt, at vi har fået dette tilsagn af finansministeren ikke mindst i den nuværende situation, hvor der er en kedelig tendens til, at danske skibe må lægges op, hvad der jo medfører, at vi ikke får de samme skibsfartsindtægter til landet, som vi ville få, hvis hele flåden var i drift. Jeg håber derfor også, at disse bemærkninger, som dels er fremsat i udvalget, dels er udtrykt i betænkningen, må opfattes på så bred basis, at de fuldt ud dækker de synspunkter, vi har haft på disse områder.

Der er jo fra sømændene og officererne kommet adskillige henvendelser under dette udvalgsarbejde, men jeg mener at kunne sige, at man med disse ændringsforslag har imødekommet disse henvendelser.

Med hensyn til spørgsmålet om den definitive skat må jeg straks erkende, at vi er uenige, og på dette område har der ikke været nær den samme forhandlingsvilje inden for udvalget og heller ikke hos den højtærede finansminister, idet man pure har nægtet at gå ind i en forhandling om, hvorvidt man skulle bevare den definitive skat eller ej. Når man fra sømændenes side så stærkt har hævdet, at man ønskede en definitiv skat, er det efter min mening på baggrund af, at man inden for sømændenes organisationer har fået den opfattelse, at hvis man ikke fik en definitiv skat, så ville man få en større beskatning end under en definitiv skat. Men det må bero på en misforståelse. Naturligvis vil man kunne få samme beskatning, selv om man ikke har en definitiv skat, som man vil kunne få under den definitive skat; ja, det kan vel endda være sådan, at der under en definitiv skat i visse tilfælde vil kunne blive en hårdere beskatning.

Den sømand, som ikke har arbejde hele året, som måske kun har arbejde i få måneder af året, vil under den skatteform, man her gennemfører, i hvert fald være ugunstigere stillet, end hvis man havde en efterregulering, og det synes jeg nok er værd at gøre opmærksom på, når vi drøfter disse problemer.

Jeg må også sige, at når vi har afvist tanken om den definitive kildeskat af sømænd, skyldes det ikke mindst — som også det ærede medlem hr. Hans Knudsen gjorde opmærksom på — at man i dette lovforslag jo ikke har bevaret skattefradragsretten. Nu sagde det ærede medlem hr. Hans Knudsen, at han syntes, der var andre områder, hvor man med større kraft kunne forsvare skattefradragsretten. Jeg vil imidlertid gerne understrege, at mit parti vil bevare og forsvare skattefradragsretten på alle områder, også med hensyn til sømændene, selv om det er et relativt lille antal af skatteydere, det drejer sig om. Jeg vil også gerne understrege, at vi, hvis vi havde fået efterreguleringen, havde undgået disse meget indviklede, og jeg kan vist også godt sige vanskelige overgangsbestemmelser, som det nu har været nødvendigt at føje ind i lovforslaget, overgangsbestemmelser, som tager sigte på de sømænd, der dels har arbejde på søen, dels har arbejde og fortjeneste i land.

Jeg tør ikke sige, om denne efterregulering ville have betydet et kolossalt større arbejde, men det kan vel ikke være så voldsomt. Når der er omkring et par millioner skatteydere her i landet, som skal lignedes på normal vis, kunne det vel ikke betyde noget større arbejdsmæssigt problem at skulle efterregulere de få tusinde sømænds skat, der her er tale om. Mit parti kan ikke få andet indtryk, end at det i virkeligheden er noget principielt, man her vil forsøge at gennemføre — at regeringspartierne skaber et brud i de bestående ordninger med hensyn til bevarelsen af skattefradragsretten.

Man kunne vel også have undgået at oprette et nyt kontor — nu skal jeg passe på ikke at sige kontorer, for så vil finansministeren straks retlede mig med hensyn til, hvad der forstås med nye kontorer — men vi kunne have undgået at oprette dette nye kontor, som skal tage sig af disse mange problemer inden for sømandsbeskatningen.

[Anders Andersen.]

Jeg skal ikke knytte flere bemærkninger til det foreliggende lovforslag, men skal slutte med at sige, at venstre kan anbefale de i betænkningen stillede ændringsforslag, og at vi afviser de af kommunisterne stillede ændringsforslag. Men vi vil forbeholde os vor stilling ved lovforslagets tredje behandling.

Poul Møller: Jeg vil gerne ligesom ordføreren for venstre, det ærede medlem hr. Anders Andersen, her bekræfte, at vi ikke er tilfredse med lovforslaget, som det foreligger nu ved anden behandling. Trods de 15 udvalgs møder, der har været ført om denne sag, er det i virkeligheden ikke lykkedes oppositionen at få en realitetsdrøftelse om det princip, der for os var hovedsagen, nemlig hvorvidt denne beskatning skulle være definitiv eller ikke definitiv. Man har fra flertallets side simpelt hen afvist at drøfte denne side af sagen; det er vi meget kede af, og vi synes egentlig, det er forkert, at man ikke har givet oppositionen nogen mulighed for en realitetsdrøftelse af dette spørgsmål. Det er så meget mere kedeligt, som vi er overbevist om, at når denne ordning gennemføres som en definitiv kildeskat, vil det næste blive en definitiv kildeskat uden fradragsret for hele befolkningen. Den højtærede finansminister har jo ikke på noget tidspunkt lagt skjul på, at han omgås med tanker om at indføre en sådan kildeskat.

Problemet om denne kildeskat for sømændene har været, om det skulle være en a conto-skat med efterregulering senere, således at skattefradragsretten kunne bevares, eller om man ved indførelse af kildeskat med et snuptag kunne fjerne skattefradragsretten. Det er imidlertid ganske klart, at de partier, der nu vil stemme for en definitiv kildeskat på dette område, vil have meget vanskeligt ved, når kildeskatten senere skal gennemføres, at motivere, at denne da skal gennemføres på anden manér, på anden måde, end sømandsskatten. Den sømandsskatteordning, vi får her, vil tjene som prototype, som eksempel, som mønster, for den kildeskat, der senere skal bygges op, og derfor er det trist, at der i flertallet indgår medlemmer af det høje ting, som har lovet deres vælgere at fastholde skattefradragsretten.

Det er blevet sagt, at såfremt vort forslag, vor tanke om en ikke definitiv skat blev gennemført — det forslag, som ikke blev forhandlet — ville det betyde stort besvær og stor gene, det ville betyde øgede byrder for søfolkene. Det ærede medlem hr. Hans Knudsen var inde på dette og spurgte: hvorfor skal de betale en højere skat for så at få efterregulering senere? Det viser, hvor lidt det har været muligt for os overhovedet at få drøftet denne vor hovedtanke i udvalget, når den ærede socialdemokratiske ordfører ved sit udsagn her dokumenterer, at han ikke har forstået noget som helst af det, vi har ønsket.

Vi har ikke ønsket, at der skulle opkræves højere skat hos sømændene, end finansministeren har ønsket opkrævet. Såfremt man havde forladt det definitive princip, ville sømandsskatten have virket som en forskudsskat, og det ville have betydet, når efterregulering skulle finde sted og den pågældende ikke havde haft andre indtægter end dem, han var blevet beskattet af i forvejen, at der havde været balance og ikke noget at efterbetale. En efterregulering ville have lettet byrden for alle de søfolk, som ikke havde haft 10 måneders hyre i løbet af året; de ville have fået en mildere beskatning. Og det ville have betydet, at de, der havde været arbejdsløse, som af en eller anden grund ikke havde sejlet i løbet af året, ville have fået en mildere beskatning, idet en efterregulering så kunne finde sted. Der er intet i påstanden om, at man skulle betale højere skat straks, fordi der senere skulle efterreguleres. Hvis det ærede medlem hr. Hans Knudsens manglende forståelse heraf kunne give anledning til, at han ville gå ind på en diskussion om problemet under den fornyede udvalgsbehandling og se, hvorledes vi ville stille det op: dersom man forud betaler den skat, der svarer til det, finansministeren foreslår, bliver der ikke noget at efterbetale, når året er udløbet, for så har man betalt en skat svarende til 10 måneders hyre — hvis det ærede medlem ville det, kan han måske inden tredje behandling komme til at se anderledes på denne sag.

Man har afvist vor tanke også med henvisning til, at søfolkene var enige om, at de ville have definitiv kildeskat, og når der var enighed om det, var der ikke mere at

[Poul Møller.]

gøre. Da der under udvalgsbehandlingen i anden forbindelse blev rejst spørgsmål om fri kost, som sømandsorganisationerne også stod enige om, var det overhovedet ikke noget argument for flertallet, da var det frekt overbud af mindretallet ... (*Finansministeren* [Kampmann]: Det var det også!). Det var det også, siger finansministeren. Men selve dette, at søfartsorganisationerne var enige, blev ikke godkendt som et argument for lovgivningsmagten, og derfor har vi lov at sige, at når det drejer sig om selve den skattetekniske udformning og ikke om den byrde, der skal påhvile søfolkene, så kan det ikke være afgørende, hvad søfartsorganisationerne siger, men så gælder det om at komme frem til de skatteprincipper og den skatteteknik, der mest muligt svarer til det, der gælder for den øvrige befolkning.

Søfolkernes organisationer er naturligvis berettigede til at varetage deres medlemmers interesser, når det drejer sig om skattebyrden, men jeg er bange for, at der overhovedet ikke er ført forhandlinger med søfolkene. Det ærede medlem hr. Hans Knudsen udtalte sig, som om der er ført forhandlinger med søfolkene i udvalget, men det ærede medlem ved godt, at det er der ikke. Vi har fået en henvendelse fra dem, og der har været en deputation i udvalget, men egentlige forhandlinger med deputationer fører vi ikke i udvalgene, og det er der heller ikke tale om her. Der har været ført forhandlinger hos finansministeren med søfartsorganisationerne, og vi har en stærk fornemmelse af, at disse søfartsorganisationer hele tiden har troet, at der var tale om at pålægge søfolkene en skattebyrde, hvad enten man valgte en definitiv eller en ikke-definitiv skatteordning, mens realiteten er, at dette intet har med skattebyrden at gøre. Skatteteknisk tror jeg også det ville have været rigtigere og lettere, om man havde forladt flertallets princip. Det er rigtigt, som det ærede medlem hr. Anders Andersen sagde, at vi har den ordning for alle andre borgere, at der finder efterregulering sted, der finder selvangivelse sted, og det gælder også for de søfolk, der har indtægter i land, eller hvis hustruer har indtægter i land. Jeg tror, at det ville have været enklere, og

at vi kunne have sparet nogle af de opgaver, der nu kommer til at påhvile sømandsskattekontoret, såfremt man havde bevaret ordningen med en efterfølgende selvangivelse.

Men flertallet må herske i denne sag som i alle andre sager. Det er dog ikke uden bitterhed, man konstaterer, at det fleral, som materialiserer sig i denne sag, i virkeligheden ikke havde været et flertal, hvis 23 af flertallets medlemmer var i overensstemmelse med det, de har lovet vælgerne. Hvis der skal være harmoni mellem den kamp for skattefradragsretten, som de har været med til at føre ude omkring, og det, de siger her i salen, ville der ikke have været flertal for at forlade skattefradragsretten i denne sag.

Vi kan som sagt af disse grunde ikke stemme for lovforslaget, og vi har derfor stået over for det spørgsmål, om vi skulle tage del i drøftelsen af de øvrige problemer vedrørende denne lovgivning, eller vi skulle lade flertallet køre med sagen, som det fandt det rigtigt. Vi besluttede os imidlertid til trods afvisningen af det, som for os var det vigtigste, at prøve at hjælpe søfolkene mest muligt, således at den beskatningsform, de bliver underkastet, bliver så lempelig som muligt. Vi havde i den forbindelse især opmærksomheden henvendt på de synspunkter, der kom frem gennem de mange, mange protester, som trods søfartsorganisationernes tilslutning til lovforslaget regnede ned over udvalget, og vi har vist alle en tydelig fornemmelse af, at den tilslutning, organisationerne gav dette lovforslag, ikke på langt nær havde en sådan støtte hos medlemsskaren, som man forventede, dengang lovforslaget blev fremsat.

Der kom disse mange protester, og vi har derfor søgt at mildne vilkårene, først og fremmest for dem, der sejler i udenrigsfart, også fordi vi betragter det som et meget vigtigt spørgsmål for vor handelsflådes bemanning, at skatteforholdene bliver af en sådan karakter, at vi virkelig kan gøre os håb om i konkurrence med andre lande at få dansk bemanning på danske skibe, og her er det naturligvis dem, der sejler i udenrigsfart, der har særlige vanskeligheder og problemer, og dem, man først og fremmest må prøve på at sikre.

[Poul Møller.]

Vi stillede det ændringsforslag under udvalgsbehandlingen, at kosten blev helt skattefri for disse. Vi kunne ikke vinde tilslutning dertil. Vi stod dernæst over for det spørgsmål, om vi skulle lade et ændringsforslag af denne karakter stemme ned her i salen eller i stedet gå ind i en diskussion om fradrag for dem, der sejlede i udenrigsfart. Vi valgte det sidste og fik derved, som det blev nævnt af den ærede ordfører for udvalget, udenrigsfradraget forhøjet fra 130 til 170 kr. om måneden. Vi fik samtidig opnået, at kosttillægget blev ensartet, hvilket skulle betyde en håndsrækning, en særlig hjælp til handelsflådens officersstand.

Der er endvidere foreslået en ændring af skalaen for ikke-forsørgere. Jeg går ud fra, at man må vente med den endelige udformning til efter de forhandlinger, der skal føres om udskrivningsloven, hvor den højtærede finansminister jo også har foreslået en ændring af beskatningen for personer, der ikke er forsørgere.

Vi er tilfredse med, at der er taget hensyn til de såkaldte Hongkongsøfolk, men vi kunne nok have tænkt os dette hensyn udformet på en lidt mere konkret måde, end det er sket i ændringsforslaget. Det er jo en meget generel bemyndigelse, der gives den højtærede finansminister, så generel, at det naturligvis må give os betænkeligheder, men finansministeren har i udvalget udtalt sig om, hvordan den vil blive fortolket, og har lovet, at der vil blive givet generelle retningslinjer for dens praktisering, således at vi ikke kommer ud for, at hvert enkelt rederi i hvert enkelt tilfælde skal stå med hatten i hånden hos den højtærede finansminister og den høje regering for at opnå indrømmelser.

Vi er ikke tilfredse med det resultat, der her foreligger. Vi er bange for denne lovgivnings virkninger ikke mindst på skattelovgivningen i almindelighed, vi er bange for dens virkninger for vor handelsflåde og bange for den administration, som bliver nødvendiggjort af denne lovgivning, men vi har ikke nogen mulighed for at påvirke flertallet til yderligere indrømmelser og lempelser. Vi kan derfor anbefale de ændringsforslag, der er enighed om, men vi kan ikke påtage os ansvaret for

loven som helhed, da vore synspunkter ikke er imødekommet tilstrækkeligt under udvalgsbehandlingen.

Axel Sørensen: Jeg skal på mit partis vegne anbefale at stemme for de ændringsforslag, som er stillet af finansministeren, og at stemme imod de af det kommunistiske parti stillede ændringsforslag.

Det foreliggende lovforslag om sømandsskat er jo, fra det var til første behandling til i dag, blevet underkastet en saglig behandling i udvalget, ja, man kan vel også sige en kritisk bearbejdelse. Man stod her over for en ny beskatningsform, som angik forholdet mellem forsørgere og ikke-forsørgere inden for en bestemt gruppe af borgere, nemlig søfolkene. Der er i de senere år opstået et uholdbart modsætningsforhold mellem de søfolk, der opretholder hjem og familie i Danmark, og som betaler deres statsskat her, og de ikke-forsørgere, der ved et skatteårs begyndelse sejler i udenrigsfart uden at anløbe dansk havn, og som kan fritages for at betale statsskat. Modstand mod lovforslaget, der kom til orde i skrivelser til udvalget, kom forståeligt nok fra de ugifte. På den anden side har der under udvalgsarbejdet hersket absolut erkendelse af, at der må tages særlige hensyn til danske søfolk, der sejler i udenrigsfart og således må være borte fra hjem og familie i et år ad gangen eller længere. Udvalget og finansministeren er derfor enedes om, som det fremgår af ændringsforslag nr. 2, at foreslå fradraget for sejlads i udenrigsfart forhøjet fra 130 til 170 kr. om måneden.

I ændringsforslag nr. 3 foreslås den skala, hvorefter den månedlige indkomstskat skal beregnes, ændret i takt med den skala, som den højtærede finansminister nu har foreslået indført i udskrivningsloven som følge af de ændringer i forsørgerbegrebet, der kort før jul blev indført i ligningsloven.

Endvidere er det i ændringsforslag nr. 4 foreslået, at sømandsskat ikke skal betales af sømænd, der under arbejde i oversøiske farvande ansættes på særlige forhyringsvilkår.

Det er min tro, at det er lykkedes at nå frem til en beskatningsmåde, som i almindelighed vil blive anerkendt af sømændene.

Udvalgets opgave har ikke alene været af almindelig skattemæssig karakter, men

[Axel Sørensen.]

det har også været dets opgave at få lovens regler afstemt således, at der opnåedes større ensartethed i alle nordiske søfolks forhold på dette område.

Jeg vil gerne udtale min påskønnelse af det saglige samarbejde, der har fundet sted, det fortjener opmærksomhed. Det er på en vis måde beklageligt, at de to partier, venstre og konservative, ikke har ment at kunne gå ind for lovforslaget som helhed. De har henvist til, at forslaget indfører definitiv kildeskat og afskaffer skattefradragets retten for sømænd. Man må imidlertid erkende, at der i den skala, som nu er udarbejdet af ministeriet, er taget hensyn til den skat, som de pågældende skulle betale til kommune og stat, og det vil nok ad åre, når denne skat er indarbejdet, gøre sig gældende over for disse mennesker. Men man kan ikke gennemføre en absolut definitiv skat af de indkomster, som de pågældende på anden måde har, det være sig ved formue eller besiddelse af fast ejendom i land. Hvad disse mennesker angår, må der foretages en senere opgørelse.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til vedtagelse med de ændringsforslag, der er stillet af finansministeren, og jeg anbefaler at stemme imod de af kommunisterne stillede ændringsforslag.

Niels Andersen: Da mit partis ordfører i denne sag ikke er til stede i tinget i dag, skal jeg på retsforbundets vegne fremsætte nogle betragtninger.

Med hensyn til de af finansministeren stillede ændringsforslag kan jeg henholde mig til udvalgets ordfører og på retsforbundets vegne give tilslutning til dem. Samtidig vil jeg anbefale at stemme imod de ændringsforslag, der uden for betænkningen er stillet fra kommunistisk side.

Om det problem, der er fremført af mindretallet, skal jeg fremsætte følgende betragtninger. Mindretallet ville have med-

virket til en gennemførelse af kildeskat for søfolk, såfremt denne var udformet med mulighed for efterfølgende regulering på grundlag af sædvanlig selvangivelse. Mindretallet fastslår endvidere, at kildeskat med efterfølgende regulering ikke ville medføre øget beskatning af de søfarende. Det kan i den anledning være berettiget at spørge mindretallet, om en sådan efterfølgende regulering vil betyde mindre skat for de søfarende. Er forholdet det, at en sådan regulering hverken vil betyde større eller mindre skat, hvorfor ønsker man så at opretholde hele den administration, der følger i kølvandet af selvangivelserne? Det er min opfattelse, at man fra mindretallets side ustandselig efterlyser en mindre kompliceret skatte Lovgivning, således at administrationsudgifterne kan bringes ned. Nu foreligger der et lovforslag, som bl. a. forenkler administrationen af skatteopkrævningen for søfolkens vedkommende, og så modsætter mindretallet sig med næb og klør en gennemførelse af en sådan forenkling. Man henholder sig til det, der efterhånden er blevet en hellig ko i al skatte Lovgivning, nemlig skattefradragets retten. Forholdet er jo det, at man fra søfolkens side selv har ønsket en skatte Lovgivning, der førte frem til kildeskat, således at man var helt færdig med skattevæsenet den dag, man fik udbetalt sin løn med fradrag af det, som skattevæsenet skulle have. Det ville vist være en meget upopulær foranstaltning blandt søfolkene, om man, efter at kildeskatten var erlagt, forelagde dem en selvangivelse til udfyldelse, og det ville kun tjene til at gøre skatteberegningen mere kompliceret for den enkelte sømand. Den bedste beskyttelse mod overgreb fra skattevæsenet ligger ikke i skattefradragets rettens opretholdelse, når det drejer sig om beskatning af almindelige lønindtægter, men derimod i den præcist udformede angivelse af det kronebeløb, der skal svares i skat af den pågældende indtægt. Man skal nok vide at vurdere, om der er rimelighed i forholdet mellem skat og indtægt, og er det ikke

[Niels Andersen.]

tilfældet, er jeg overbevist om, at man nok skal vide at bruge det redskab, som stemmesedlen er, på en særdeles effektiv måde den næste valgdag. På dette område nærer jeg ingen betænkelighed ved at lade skattefradragsretten bortfalde; den har kun tjent til at forplumre vandene i den forløbne tid. Den foreslåede lovgivning vil bevirke, at der nu ingen tvivl kan være for søfolkene om, hvor stor en del af deres løn de må aflevere til samfundet. Det giver jo et ret godt vurderingsgrundlag for, om man er gået for langt ad skattevejen her i landet. Folkestyret indebærer muligheden for, at den enkelte borger selv kan være med til at bestemme skatteudskrivningens størrelse. Derfor anser jeg det for en fordel, at de reelle og præcise tal kommer til at stå over for hinanden. Så har man det rigtige vurderingsgrundlag.

Med disse bemærkninger skal jeg på retsforbundets vegne anbefale det foreliggende lovforslag til videre behandling.

Finansministeren (Kampmann): Jeg vil gerne takke flertallet for tilslutningen til gennemførelse af lovforslaget og ligeledes de konservative og venstre, fordi de vil være med til at gennemføre ændringsforslagene.

Der er sagt så mange ting i dag om den definitive kildeskat, at jeg er nødt til at begynde med at gøre et par bemærkninger herom. Jeg vil tage mit udgangspunkt deri, at når vi i det hele taget har fremsat dette lovforslag og ønsker det gennemført så hurtigt som muligt, er det efter opfordring fra Nordisk Råd. Det er tanken, at vi i de 4 nordiske lande skulle søge frem til at få en ensartet beskatning for sømænd, men før man når så langt, må man have et ensartet beskatningssystem. I Norge har man haft definitiv skat ved kilden af sømænd i flere år, den, vi nu får gennemført her. Både i Sverige og Finland er der fremsat lovforslag om en definitiv skat ved kilden for sømænd. Jeg synes, at dette i sig selv er et meget stærkt argument for at gennemføre denne beskatningsform. Nu kan man naturligvis sige, at vi ikke alene skal rette os efter, hvad man gør i de andre nordiske lande, vi må også tage fornødent hensyn til, hvordan beskat-

ningen er her i landet. Men det eneste modargument, jeg har hørt fremført fra oppositionen, er, at hvis vi gennemfører definitiv skat ved kilden for sømænd, betyder det, at hvis vi engang skal have skat ved kilden for dem, der bor på land, må den også være definitiv. Dette argument har ingen som helst mening. Begge de ærede ordførere ved, at i Norge er den skat ved kilden, man har gennemført, ikke definitiv i land, og i Sverige er den det heller ikke. Der er altså ingen som helst grund til, fordi vi gennemfører en definitiv skat ved kilden af sømænd, at sige, at en skat ved kilden i land også vil blive definitiv. Om det var ønskeligt at få gennemført en definitiv skat ved kilden i land, er et andet spørgsmål; jeg tvivler stærkt på, at vi kan nå så langt. Derfor synes jeg, oppositionen skulle have slået sig til ro med, at vi her får samme form for beskatning af sømænd, som man har i Norge, og som man meget snart får i Sverige og Finland, og så skulle man have ladet ligge alle disse betragtninger om skattefradragsreglen, som ingen steder hører hjemme i denne forbindelse.

Det andet spørgsmål, der har været diskussion om, er lidt vanskeligere at tage stilling til. Det er problemet om beskatning af værdien af kosten om bord. Det er blevet fremført, at værdien af kosten om bord er skattefri i Norge. Jeg kan tilføje, at i de lovforslag, der er fremsat i Sverige og Finland, er værdien af kost og logi ikke skattefri. Under møderne i udvalget er der opnået enighed om, at det bedste er, at værdien af kosten om bord ikke er skattefri, og man glemmer at oplyse, at i Norge, hvor værdien af kosten altså er skattefri, har man ikke nær så store skattefri fradrag som det, jeg har stillet forslag om.

Det, som venstre og konservative foreslog i udvalget, var oprindelig, at ud over et skattefrit fradrag af 130 kr. skulle værdien af kosten om bord være skattefri. Det var i bedste forstand et groft overbud. Det sagde jeg i udvalget, og det blev man fornærmet over, og jeg lovede at gentage det her i salen. Det lykkedes at nå frem til enighed om, at det i hvert fald var urimeligt at have et så betydeligt skattefrit fradrag, hvis værdien af kosten om bord ikke skulle beskattes. Man nåede

[Finansministeren.]

da også frem til, at det skattefri fradrag på 130 kr. kunne reduceres til 100 kr.

Sådan var på et vist tidspunkt stillingen i udvalget, men så tænkte vi over tingene, medens vi havde kommunalvalg. Da vi mødtes igen, indrømmede oppositionen — og det takker jeg for — at det var urimeligt at have både et skattefrit fradrag og værdien af kosten om bord skattefri; vi måtte hellere drøfte, hvor stort det skattefri fradrag skulle være. Jeg havde foreslået 130 kr., men sagt, at det kunne gøres til genstand for forhandling, og jeg var villig til at gå med til 150 kr. Oppositionen ville have et skattefrit fradrag på 190 kr., og så enedes vi om 170 kr. Sådan ligger den sag, og så kan de forskellige slå sig for brystet og tale om, hvem der har gjort den største indsats. Jeg synes, at når man er nået til et fælles resultat, ville det bedste være, at alle var glade for det, og at vi ikke bagefter skulle diskutere, hvem der har ydet mest.

Til det ærede medlem hr. Alfred Jensen vil jeg sige, at det ændringsforslag, der er stillet af kommunisterne, ligner i høj grad det ændringsforslag, man fra venstres og konservativ side var indstillet på at fremsætte. Jeg er ked af at måtte sige det; det lyder som en bebrejdelse til de to partier. Ganske vist er det et endnu grovere overbud, idet man her foreslår et fradrag på 170 kr., der fuldt ud dækker, hvad der er tale om med hensyn til kosten om bord og de andre ting, der er tale om. Derudover foreslår det ærede medlem, at ikke alene værdien af kosten om bord, men også en lang række andre indtægter, som sømændene har, skal være skattefri. Jeg forstår godt, at man måske kan hente sig lidt glorie et eller andet sted ved at foreslå skatten nedsat i det uendelige. Det endrer mig bare, at kommunisterne stiller et forslag, der, så vidt jeg kan skønne, betyder en væsentlig større skattenedsættelse for store indtægter end for små. Det er ikke i overensstemmelse med det, man plejer at forfægte fra den side.

Så kan man spørge, om den lempelse, der nu gives sømændene i forhold til beskatningen i land, er rimelig. Det, vi er nået frem til, er, at for de mindste indtægter for sømænd, der betaler skat til

stat og kommune, sker der et nedslag på 50 pct.; det er faldende til 25 pct. for de største indtægter. Det er en væsentlig rabat i skatteudskrivningen, og jeg tror, at sømandsorganisationerne er særdeles tilfredse med resultatet.

Man har spurgt, om det havde så stor betydning, hvad sømandsorganisationerne mente om den definitive skat. Jeg vil hertil svare, at det har været et stærkt ønske hos sømandsorganisationerne at få den definitive skat, og når det ærede medlem hr. Poul Møller søger at fremstille det, som om vi ligefrem skulle have kidnappet sømandsorganisationerne og givet dem det indtryk, at de ikke kunne få denne skattelettelse, medmindre skatten blev definitiv, er det ikke rigtigt.

Det ærede medlem hr. Poul Møller var, om jeg så må sige, lidt fri i sine udtalelser over for det ærede medlem hr. Hans Knudsen. Så vidt jeg husker, faldt der en bemærkning fra det ærede medlem om, at det ærede medlem hr. Hans Knudsen ikke havde forstået spor af det hele. Jeg må sige, at det ærede medlem hr. Poul Møller — jeg vil udtrykke mig lidt mere forsigtigt — kom med en udtalelse, der ikke var ganske korrekt. Det er nemlig rigtigt, at skattebyrden naturligvis kan lettes, hvad enten man vælger en definitiv eller en ikke-definitiv skat, men det er ikke rigtigt, at skattebyrden kan nedsættes på samme måde under de to systemer. Den graduering efter den tid, sømændene sejler, og den graduering i nedsættelsen af skatten, som findes ved en definitiv sømandsskat, kan ikke præsteres med en sømandsskat, der ikke er definitiv. Jeg tror, det er denne side af sagen, der interesserer sømandsorganisationerne meget, og jeg tror i og for sig også, det er denne side af sagen, der bør interessere os her i tinget. Der er fremsat mange udtalelser om, hvor nødvendigt det er at give en lempelse i beskatningen af sømændene, men det, der vel særlig er tænkt på i denne forbindelse, er en lempelse af beskatningen for dem, der sejler hele året og på de fjerne have, og alle har været enige om, at det opnås bedst gennem den definitive sømandsskat.

Ja, jeg har fundet anledning til at prøve at klare nogle af begreberne og måske gjort det lidt mere iltert, end det egentlig var

[Finansministeren.]

nødvendigt, det kan jeg godt forestille mig, efter at jeg har stået og hørt på mig selv. Derfor vil jeg slutte så venligt, jeg kan, med at takke hele udvalget for de forhandlinger, der har været ført, hvorunder man har fundet frem til en lovgivning, som jeg tror, alle kan være tilfreds med i det lange løb.

Udvalgets ordfører (Hans Knudsen): Det ærede medlem hr. Anders Andersen indledte sine betragtninger over den definitive skat med at sige noget om, at sømandsorganisationerne sikkert havde ønsket denne definitive sømandsskat, fordi skatten ellers ville blive større. Jeg tror nok, sømændenes organisationer har haft forskellige andre grunde til at ønske sømandsskatten definitiv, men det, at skatten eventuelt ellers skulle blive større, tror jeg også det ærede medlem hr. Anders Andersen skulle prøve at hæfte sig lidt nærmere ved, navnlig hvis han vil prøve at lave en sømandsskat, som ikke er definitiv. I hvert fald må det da være givet, at hvis man skulle have en efterregulering af skatten, fordi den ikke skulle være endelig, og der også skulle tages hensyn til, at der ved denne efterregulering skulde fradrages betalte skatter, skulle skatteskalaerne ligge de 25-30 pct. højere, som jeg nævnte i mit første indlæg. Der er ingen tvivl om, at selv om mange sømænd kunne få skatten reguleret ved et skattefradrag, ville der også være sømænd, som på grund af mindre beskæftigelse året før ikke havde et sådant skattefradrag og derfor også ville få en større skat. Jeg tror, både det ærede medlem hr. Anders Andersen og det ærede medlem hr. Poul Møller skulle undersøge virkningen af, hvordan en ikke-definitiv eller ikke-endelig sømandsskat ville være, i stedet for blot at påstå, at det er mig eller andre, der ikke har forstået noget af det.

Jeg ved ikke, hvorfor de to partier ikke har stillet ændringsforslag netop til denne del af lovforslaget. Jeg skal ikke insinuere, at det er, fordi de ikke forstår det, men måske nærmere, fordi de forstår det så godt, at de er klar over, at hvis de gjorde forsøg på at stille disse ændringsforslag op ved siden af den definitive sømandsbeskatning, ville de hurtigt komme til den er-

kendelse, at den definitive ordning vist alligevel var den rigtige.

Hvad angår det at gøre værdien af kosten om bord fri for beskatning, skal jeg villigt indrømme, at det var de to partiers ordførere i udvalget, der stillede forslag derom, men så må det vel også tilføjes, at da man luftede dette forslag i udvalget, var man endnu ikke klar over, at man i Norge, hvor man ikke beskatter værdien af kosten om bord, til gengæld ikke har det skattefri fradrag på de oprindeligt foreslåede 130 kr., som nu bliver 170 kr. Det er rigtigt, som den højtærede finansminister siger, at da man blev klar over, hvordan det i virkeligheden var i Norge, frafaldt man forslaget, og så enedes vi om fradraget på de 170 kr.

Det ærede medlem hr. Poul Møller vil nu påstå, at søfartsorganisationerne ikke har deres medlemmer bag sig i den sag, men jeg vil advare det ærede medlem mod at generalisere ud fra en serie skrivelser til udvalget, som i hvert fald for den meget store parts vedkommende stammer fra blot et enkelt rederi.

Anders Andersen: Det forbavser mig at høre, at man ikke skulle kunne gennemføre en beskatning af samme højde under et system med efterregulering. Det var også en af de ting, vi netop bebrejdede flertallet i udvalget, at vi ikke har haft muligheder for at få undersøgt, om dette er rigtigt. Man har overhovedet ikke villet drøfte det spørgsmål i udvalget. Man har ikke villet foretage eller har ikke kunnet foretage nogen beregninger, fordi vi ikke har kunnet få hele dette problem draget ind i drøftelserne, men det kan være, at man nu mellem anden og tredje behandling måske kan få lejlighed til at få spørgsmålet undersøgt.

Indtil det er sket, vil jeg i hvert fald for mit vedkommende fastholde, at de sømænd, der ikke har beskæftigelse hele året, men som måske kun sejler den halve del af året, vil blive dårligere stillet efter de nye regler, end hvis vi fik en efterregulering. Det er det, oppositionen har sagt; det er netop med hensyn til dem, som ikke er fuldt beskæftigede, at der eksisterer et problem. Hvis flertallet er indstillet derpå, kunne vi altså ønske at få dette spørgsmål undersøgt mellem anden og tredje behandling.

Når man drøfter kildeskat og skattefra-

[Anders Andersen.]

dragsret og sammenligner med forholdene i de andre nordiske lande, bør man vel også gøre opmærksom på, at man i Sverige har afskaffet skattefradragsretten. Derfor er det meget nemmere for dem at gå ind for den definitive sømandsskat, end det vil være for os herhjemme at lave en særordning for sømændene.

Fra vor side vil vi vende os mod at afskaffe skattefradragsretten. Jeg forstår ikke, at det ærede medlem hr. Axel Sørensen kan sige: ja men vi har taget hensyn til skattefradragsretten, idet skalaerne er nedsat. Må jeg have lov til at spørge det ærede medlem: betyder det, at det ærede medlem på andre områder inden for vor skatte-lovgivning kan acceptere en tilsvarende afskaffelse af skattefradragsretten ved, at skalaerne nedsættes? Er det det ærede medlems og hans partis standpunkt på dette område fremover, at hvis bare man regulerer skalaerne ned, har man taget hensyn til skattefradragsretten? Jeg synes, det ville være meget væsentligt at få det klaret, ikke alene for os herinde, men også for det ærede medlems partifæller ude omkring i landet. Jeg tror, at de med levende interesse vil høre efter, om man nu fra radikal side har opgivet at fastholde skattefradragsretten. Jeg synes, det ærede medlem skylder os et svar på dette spørgsmål her i dag.

Det ærede medlem hr. Niels Andersen siger, at skattefradragsretten forplumrer vor skatteligning, men det er jo ikke rigtigt. Man kan være tilhænger af skattefradragsretten eller modstander af den, alt efter som man mener, den har værdi eller ikke. Vi mener, den har en vis værdi, idet den forhindrer, at man overdriver beskatningen af visse indkomster. Vi mener, at der i skattefradragsretten er en vis sikring imod en fuldstændig konfiskation af indtægter over en vis størrelse, og det er bl. a. derfor, vi ønsker at bevare den.

Man kan tale om, hvem der har været villig eller uvillig til at gå i forhandling om netop dette problem i udvalget, men jeg vil vove at påstå, at det er fra regeringens, fra flertallets side, man har afvist enhver forhandling om disse problemer i udvalget, har afvist ethvert forsøg på at

komme i realitetsdrøftelser om en ændring på dette område.

Poul Møller: Jeg vil gerne efter de bemærkninger, der er faldet, lykønske den højtærede finansminister i dag. Ikke blot lykkes det ham at få sømandsskatten igenem efter det princip, han har foreslået; men så vidt jeg kan skønne af de udtalelser, der er faldet fra det ærede medlem hr. Axel Sørensen og det ærede medlem hr. Niels Andersen, ser det virkelig også ud til, at han ved behandlingen af denne sømandsskat har fået skabt sig tilslutning til fjernelse af skattefradragsretten i det øvrige skattesystem. Det er egentlig ganske godt, og det bekræfter i og for sig berettigelsen af den frygt, vi havde i forbindelse med indførelse af dette princip for sømandsskattens vedkommende.

Det ærede medlem hr. Axel Sørensen siger, at der ved skalaens udarbejdelse er taget hensyn til skattefradragsretten. Det var der også i de skattereformforslag, den højtærede minister fremsatte i 1954, 1955, 1956 og 1957. Det er klart, at der ved skalaens udformning bliver taget hensyn til, at skattefradragsretten forsvinder, men det er også klart, at hvis man kæmper for skattefradragsretten på den måde, at man bare laver en skala med sænkede procenter, så forsvinder skattefradragsretten; så er den der ikke længere, og så er der ikke længere det loft over beskatningen, som skattefradragsretten skulle være. Derfor må jeg sige, at jeg er meget rystet, dybt rystet, over det ærede medlem hr. Axel Sørensens udtalelse på dette område — og det ærede medlem hr. Niels Andersen gav ham ikke så meget efter. Han sagde, at han havde ingen betænkeligheder ved at lade skattefradragsretten falde, for man havde jo stemmeretten, man havde stemmesedlen som redskab, hvis beskatningen bliver for høj.

Nu tænker jeg på de 120 000 borgere her i landet, der den 14. maj 1957 brugte stemmesedlen som redskab, fordi beskatningen var blevet for høj, som den højtærede minister uden portefølje hr. Viggo Starcke sagde aftenen før valget i radioen; beskatningen var blevet for høj, derfor skulle man stemme og bruge stemmesedlen

[Poul Møller.]

til at få beskatningen nedsat. Det gjorde 120 000 borgere på den måde, at de stemte på det ærede medlem hr. Niels Andersens parti. Men hvordan er det gået med beskatningen siden, ærede medlem? Hjælp det disse borgere med hensyn til beskatningens størrelse? Ikke på nogen måde! Og de af dem, der lå over en vis indkomstgrænse, fik tilmed lov til at smage tvangslånet. Derfor vil jeg sige, at det, man her stiller os i udsigt fra de to små regeringspartiers side, ikke er noget værn for skattefradragets retten og derigennem heller ikke et værn mod en højere direkte beskatning end den, vi har.

Det ærede medlem hr. Niels Andersen spurgte, om en efterfølgende regulering ville betyde en lavere skat. Ja, ærede medlem, for dem, der ikke har 10 måneders hyre. Ved opbygningen af dette system har man regnet med gennemsnitlig 10 måneders hyre. De, der har mere end 10 måneders sejltid, vil få fordel af dette system, men de, der har mindre, vil få det modsatte. En mand, der i 9-10 måneder er arbejdsløs og så tager hyre i 1 måned, ville måske ved årets udløb efter de almindelige regler overhovedet ikke blive beskattet, fordi hans indtægt ville være for lav, men han skal efter det foreliggende lovforslag på grund af sin ene måneds sejltid straks betale sømandsskat uden efterfølgende regulering. For dem, der har stor arbejdsløshed, for dem, der har forholdsvis kort tids hyre inden for et år, vil beskatningen altså være hårdere uden en efterfølgende regulering. Jeg indrømmer derfor over for den højtærede finansminister, at han for så vidt har ret i, at man ved en efterfølgende regulering ikke kan få den graduering i sejltid, det hensyn til sejltid, som man har bygget dette forslag op på. De pågældende ville så blive underkastet de sædvanlige regler, og det vil sige, at den mand, der har haft meget arbejde, bliver hårdere beskattet end den, der har haft lidt arbejde. Men det er vel i og for sig ikke et princip, vi ellers har forladt i vor skattelovgivning?

Den mand, der har en lang arbejdsløshedsperiode, bliver beskattet mildere end den, der ikke har haft nogen arbejdsløshedsperiode. Vi kunne altså opnå denne smidighed, denne forbedring, ved en efter-

følgende regulering, og vi ville i øvrigt, tror jeg, ikke få en større administration, men en forenklet administration. Nu skal kommunerne sidde og pille søfolkene fra; de skal ikke have selvangivelsesblanket tilsendt; for deres vedkommende skal der gås frem på en anden måde end for andre borgere inden for kommunen. Det gør det ikke lettere, at 8 000 ud af 2 millioner skal sorteres fra, forinden man sender selvangivelserne ud. Derfor tror jeg ikke, det ville have givet nogen ekstra administration, som det ærede medlem var inde på, hvis man havde fået en efterfølgende regulering.

Den højtærede finansminister var inde på spørgsmålet om overbud og sagde, at der havde været et groft overbud, og at vi havde indrømmet, at det var urimeligt, at udenrigsfartens søfolk skulle have både fri kost og et fradrag på 130 kr. Vi har ikke indrømmet, at det var et groft overbud, og heller ikke, at det var urimeligt. Når vi gik bort fra tanken, var det, fordi vi ikke kunne få den gennemført. Da vi havde stillet forslag om 100 kr.s fradrag plus fri kost, lå det ganske klart, at vi ikke kunne få det gennemført; vi kunne ikke få flertal for det. Vi skulle vælge imellem, at søfolkene fik et fradrag på 130 kr., måske kom op på 150 kr. ved flertallets egen vilje, samtidig med at vi fik et ændringsforslag stemt ned her i salen, eller vi skulle gå i realitetsdrøftelse for at få dette fradrag trukket op over de 130 kr., op til 170 kr. Det sidste lykkedes — og det synes jeg ikke man skal bebrejde os. Men vi har som sagt ikke indrømmet det urimelige i begge dele; vi kunne ikke få begge dele og måtte så nøjes med det ene.

Jeg har ikke ment, at det ærede medlem hr. Hans Knudsen ikke forstod spor af det, vi drøfter her, absolut ikke. Jeg har blot ment, at det ærede medlem ikke forstod noget af vor tankegang eller måske ikke ville forstå noget af vor tankegang. (*Finansministeren* [Kampmann]: Det er ikke sikkert, at det er hans skyld!). Det er ikke sikkert, at det er hans skyld, men vi kunne jo få undersøgt i udvalget, hvis skyld det er, dersom man virkelig ville gå ind i en realitetsdrøftelse af denne sag. Vi kunne få beregnet, hvordan skatteskalaen skulle være, forudsat at der var tale om en efterfølgende regulering, for at det skattemæssige resultat — som vi jo er enige om — kunne blive det

[Poul Møller.]

samme som efter det foreliggende forslag. Efter mit skøn vil skatteskalaen praktisk talt blive den samme; den skal ikke være 25 pct. højere, fordi skattefradragsretten skal bevares.

Hvis en mand har en indtægt på 12 000 kr. og forskudsvis har betalt 3 000 kr. i sømandsskat, gøres hans indtægt ved årets udgang op til 12 000 kr. ÷ 3 000 kr., altså 9 000 kr. Skatten af disse 9 000 kr. er 3 000 kr., som han har betalt, og det vil sige, at han ikke skal betale noget ekstra, og at man ikke behøver at opkræve mere end efter finansministerens skala. Dette problem ville det være særdeles interessant at få undersøgt i udvalget, og jeg håber, at vi dér både kan få tid og lejlighed hertil, og at der vil være god vilje til at blive enige om, at vi i hvert fald skal have det undersøgt.

Axel Sørensen: Grundene til at gennemføre lovforslaget om sømandsskat har efter mit partis mening været så gode, at vi har kunnet medvirke dertil. Den uoverensstemmelse, der har været tale om i dette forhold, har man også fra søfartsorganisationernes side ønsket klarlagt og gjort en ende på, og det mener jeg at lovforslaget med de ændringer, vi nu behandler, vil bidrage til. Jeg synes derfor, at de argumenter, der er ført frem af det ærede medlem hr. Anders Andersen og det ærede medlem hr. Poul Møller, er lidt anstrengte, og jeg synes, deres spørgsmål drejer sig om ting, som vi ikke behandler i øjeblikket.

Ved den foreslåede sømandsbeskatning indfører man en definitiv kildebeskatning, og den skattefradragsret, vi andre har, er taget i betragtning ved udformningen af skatteskalaen. Jeg mener derfor, at det næppe er rigtigt, at man drøfter det af de ærede medlemmer rejste spørgsmål her. I anledning af det spørgsmål, det ærede medlem hr. Anders Andersen stillede mig, vil jeg sige, at han ved jo godt, at mit parti har forsvaret skattefradragsretten, og han ved også godt, at hans partis tidligere finansminister har fremsat forslag, hvori skattefradragsretten ikke var fastholdt.

Niels Andersen: Det ærede medlem hr. Anders Andersen anførte, at man skulle hindre en fuldstændig konfiskering af højere

indtægter. Jeg er helt enig i, at man naturligvis skal forebygge, at noget sådant kan finde sted, men jeg vil gerne over for det ærede medlem gøre gældende, at det efter min opfattelse er mere effektivt, at man har det reelle kronebeløb, man skal svare i skat, at sammenligne med den faktiske indtægt, fremfor at man bibeholder fradragsretten, hvilket i nogen grad — som jeg nævnte før — forplumrer begreberne.

Når det ærede medlem hr. Poul Møller i sit første indlæg nævnte, at der i det høje ting er 23 medlemmer, som ikke er i overensstemmelse med deres vælgere, tør jeg gå ud fra, at han mente, at blandt disse 23 befandt retsforbundets folketingsmedlemmer sig. Jeg vil gerne over for det ærede medlem anføre, at han her vistnok er ude i noget, som det vil blive overordentlig vanskeligt for ham at bevise, for sandheden er jo den, at retsforbundet aldrig har gjort fradragsretten til en hellig ko i dansk politik på samme måde, som det konservative folkeparti har gjort det.

Det, der er vejledende for os, også over for vore vælgere, er den reelle skat, som landets borgere skal svare, og når han siger, at den højtærede minister dr. Viggo Starcke i radioen før valget den 14. maj 1957 fremhævede, at man skulle stemme på retsforbundet for at få skatterne bragt ned, vil jeg gerne anføre, at der jo ikke er sket nogen skatteforhøjelse, og jeg tør nok formode, at når man har undgået en skatteforhøjelse, er det, fordi retsforbundet var medvirkende til, at de nuværende oppositionspartier ikke fik lejlighed til at danne regering ved den pågældende lejlighed. Hvis man havde gennemført den deponeringsordning, som de to oppositionspartier på daværende tidspunkt gik så kraftigt ind for, tør jeg nok antyde, at vort omkostningsniveau var blevet hævet ganske væsentligt. Jeg tror derfor nok, at danske vælgere har grund til at sige tak for den regeringsdannelse, der blev et resultat af det valg, som fandt sted den 14. maj 1957, i stedet for en regering, som ville have givet os en væsentlig stigning i omkostningsniveauet.

Formanden: Jeg gør opmærksom på, at der ikke kan anvendes titler eller universitetsgrader ved omtalen af medlemmer eller ministre i tinget.

Alfred Jensen: Det ærede medlem hr. Poul Møller hævdede, at det her drejede sig om skatteteknik; det var ikke et spørgsmål om selve skattebyrden. Nu ved jeg ikke, om man nogen sinde kan skille de to ting ad, jeg tvivler på det; her kan man i alt fald ikke gøre det, for her er der spørgsmålet såvel om den form for skatteopkrævning, man foreslår anvendt, som om byrden for søfolkene. Jeg sporede også i det ærede medlems udtalelser om fremtidens skatteteknik en angst for, at der skal lægges byrder på dele af befolkningen, som han mener ikke bør svare mere i skat, end de gør i øjeblikket. Ellers forstår jeg ikke den stærke ivren imod denne kildeskat med afskaffelse af skattefradragsretten, denne frygt for, at systemet skal brede sig, så vi får skattefradragsretten helt afskaffet. Jeg er helt enig i, at når denne lovgivning har virket et stykke tid, vil man ikke længere kunne køre frem mod skattefradragsretten, som man har gjort det i flere år. Så forsvinder det skræmmebillede; så vil man nemlig se, at det ikke har noget på sig; for det er jo ikke et spørgsmål om, hvorvidt man kan fradrage betalt skat, det er et spørgsmål om, hvordan skattebyrden bliver, altså også et spørgsmål om selve skatteskalaen. Enhver kan se, at de, der er modstandere af skattefradragsrettens afskaffelse, taber terræn, og det ærede medlem kan lige så godt først som sidst indstille sig på, at den skanse må opgives. Det ærede medlem kan lige så godt erkende, at man må lade falde, hvad ikke kan stå, for fradragsretten kan ikke stå i det lange løb. Men det er rigtigt nok, det rører ved pengene. Det gør dette forslag også.

Både det ærede medlem hr. Anders Andersen og det ærede medlem hr. Poul Møller har talt om, at når man ændrer ved princippet, er der visse medborgere, der kommer til at betale mere i skat. Det er dels dem, der ikke har 10 måneders arbejde, dels de unge, der sejler i udenrigsfart, og som indtil nu er sluppet for at betale statsskat. Ja, man kommer ikke uden om, at når man foretager en sådan ændring, er der visse søfolk, der kommer til at betale større skat, end de gør i øjeblikket; så er det spørgsmålet, om de, der får lettelse, kan siges at udgøre så mange, at man, når man vejer det hele op, kan tale om, at der trods alt

bliver en lettelse i skatteudskrivningen for søens folk. Det er jeg ikke i stand til at afgøre; det foreligger der ikke noget materiale om; jeg frygter for, at det ikke går sådan.

Den højtærede finansminister mener, at de ændringsforslag, vi har stillet, er et skamløst overbud og endnu værre end det, de konservative og venstre har gjort sig skyldig i. Jeg ved ikke, om man kan tale om overbud, når man har visse synspunkter vedrørende skatteudskrivning og fører de tanker og ønsker frem, som en stor gruppe medborgere har. Hvis man taler om overbud her, vil jeg også have lov til i visse situationer at tale om skambud. Når søfolkene har den opfattelse, at skatterne skal ned, og at en hel del af de indtægter, de har, burde være fritaget for at danne grundlag for skatteudskrivning, og når de havde håbet på en ændring i skattelovgivningen, ja, en stor lettelse, og så får en sådan lov, som ikke giver dem lettelse, så kan man tale om skambud.

Den højtærede finansminister siger: lad os vente, til loven har virket en tid, og så høre, hvad søfolkene siger. Nej, det nytter ikke, for dette lovforslag giver ikke de lettelser, som søfolkene har ønsket. De har ikke alene ønsket de lettelser, som jeg på min gruppes vegne har foreslået; de har også ønsket at få andre omkostninger anerkendt som fradragsberettigede, bl. a. omkostningerne ved, at sømandens familie må rejse til ham, eller hans omkostninger ved, at han må rejse til sin familie. Sådanne udgifter må, kan man sige, være omfattet af de fradragsbeløb, der angives. Jeg mener ikke, fradragsbeløbene dækker, søfolkene ej heller, og jeg vil tro, den højtærede finansminister kan gå ud og få adskillige udsagn for, at det er sådan, det ligger.

Så siger den højtærede finansminister, at de ændringsforslag, vi har stillet, ville give størst skattelettelse til dem med de store indkomster. Ja, det er da klart; men det gør vel også det ændringsforslag, ministeren og udvalget har stillet om at forhøje det særlige fradrag fra 130 kr. til 170 kr.; det giver også større lettelse til dem med de store indkomster, det er der ikke noget nyt i. Jeg kan ikke tro, at den højtærede minister kan blive forbavset over det, han, som har foreslået, at præmier for forsik-

[Alfred Jensen.]

ringer skal være skattefrie, til trods for at han ved, at når man kommer op på de store indkomster, betyder det ikke alene større skattelettelse, men også, at man har råd til at tegne større forsikringer. Jeg har gjort opmærksom på det den ene gang efter den anden, talt for, at man burde råde bod på disse ulemper i skattelovgivningen ved at forhøje forsørgerfradraget og de grænser, inden for hvilke det har kunnet gives helt eller delvis, men det har ministeren ikke villet være med til.

Han har i stedet for konserveret de fradrag ved at lade dem gå ud af loven sidste år, ved at foretage en omregning af skalaen på en sådan måde, at der ikke er mulighed for at ajourføre skattefradragene, til trods for at de skulle forhøjes med næsten 100 pct. i henhold til det pristal, vi har. Det vil sige, at fradragene er konserveret på grundlag af 1 800 kr. for forsørgere i hovedstaden og inden for en grænse på 6 000 kr. Det var det, der stod i loven, indtil man ændrede den for et års tid siden. Ministeren har ikke på nogen måde villet være med til at give skattelettelse, der ikke også ville komme til at gavne dem oppe i toppen. Så fatter jeg ikke, at ministeren er så forarget over, at vi, når vi til det forslag, han har udarbejdet, stiller ændringsforslag, hvorved vi kommer til at give dem med de større indtægter større skattelettelse end dem med de små indkomster. Det fatter jeg ikke. Men selv om de i den øverste ende får de største fradrag, har vi den opfattelse, at vi alligevel må give disse skattelettelser, for de folk, der her er tale om, er, når alt kommer til alt, folk, der må arbejde for den løn, de får. Det synes jeg også vejer til.

Udvalgets ordfører (Hans Knudsen): Jeg skal ikke trække denne debat ud, men jeg føler anledning til at takke det ærede medlem hr. Poul Møller for indrømmelsen af, at det blot var de konservatives tankegang, jeg ikke forstod. Det er, ligesom det

har beroliget mig lidt. Til gengæld håber jeg så, det ærede medlem selv forstår de konservatives og venstres tankegang, og at vi til tredje behandling får et ændringsforslag om at gøre sømandsskatten til en skat, der ikke er definitiv, og med forslag til den skala, som man mener i så tilfælde bør anvendes.

Finansministeren (Kampmann): Det ærede medlem hr. Alfred Jensen anvendte en for mig lidt ejendommelig argumentation. Det ærede medlem sagde, at den måde, jeg har konserveret visse fradrag på, gav større lettelse for de større indkomster end for de små, hvorpå det ærede medlem derigennem forsvarerede, at han har stillet forslag om det samme — det tror det ærede medlem nemlig han har gjort. Nej, det, det ærede medlem stiller forslag om, er fritagelse for beskatning af indtægter, der i absolutte beløb er langt større for store indkomster end for små indkomster, og det er jeg mig ikke bevidst at jeg har gjort nogensinde.

Det ærede medlem hr. Anders Andersen fremførte et ejendommeligt argument. Det ærede medlem sagde, at problemet lå i beskatningen af sømænd, der kun var halvt beskæftigede, f. eks. 6 måneder. Det er noget helt nyt. Det, der var udgangspunktet, var den hårde beskatning af dem, der sejler i fjernfart, sejler størstedelen af året, sejler flere år i træk uden at vende hjem. Det ærede medlem siger, at den måde, vi løser spørgsmålet på med den definitive sømandsskat, betyder, at vi rammer dem hårdere, som sejler mindre end 10 måneder. Nej, vi har også tænkt på dem, der bliver arbejdsløse. Det burde det ærede medlem vide. Hvis det ærede medlem slår op i lovforslagets § 18, stk. 6, vil han lægge mærke til en meget væsentlig bestemmelse, nemlig den, der siger, at ansættelse kan undlades i et tidsrum af indtil 90 dage, såfremt ophøret af indtægten om bord er begrundet i arbejdsløshed eller sygdom. Det er også et meget væsentlig fremskridt

[Finansministeren.]

for sømændene og et fremskridt, vi lægger afgørende vægt på.

Endelig mente det ærede medlem hr. Poul Møller, at oppositionen ikke havde ændret mening. Jeg gør det ærede medlem opmærksom på, at med hensyn til værdien af kost om bord stillede man før kommunevalget et ændringsforslag, og da vi så påpegede, at det ville være at give både i pose og sæk, noget sådant havde man ikke engang i Norge, så frafaldt oppositionen dette forslag efter kommunevalget. Det, der for mig har været det afgørende, har været, at den beskatning, som sømændene skal underkastes — og det er alle enige om — er lavere end den beskatning, der foregår i land, og samtidig skal den stå i et vist forhold til den beskatning, der foretages i Norge og Sverige. Det forslag, vi her vil gennemføre, opfylder den henstilling, vi fik fra Nordisk Råd, og det synes jeg vi skal være glade for.

(Kort bemærkning).

Anders Andersen: Det forbavser mig lidt, når jeg hører det ærede medlem hr. Axel Sørensen sige, at den tidligere finansminister, det ærede medlem hr. Thorvil Kristensen, her i tinget skulle have stillet forslag om, at skattefradragsretten blev ophævet for almindelig indkomstbeskatning. Jeg tror nok, det ærede medlem tager fejl dér. Det, det ærede medlem tænkte på, var vel spørgsmålet om beskatning af visse engangsindtægter. Men her står vi over for et forslag, som tager sigte på en gruppe af mennesker, og som afskaffer skattefradragsretten for hele gruppen, og det er der en væsentlig forskel på.

Jeg blev imidlertid ikke helt klar over, om det ærede medlem i sit svar gav udtryk for, at man fra radikal side stadig står på skattefradragsrettens bevarelse, eller om det ærede medlems parti står over for at ville anerkende, at skattefradragsretten afvikles på den måde, som man nu går ind for i sømandsbeskatningen. Jeg synes, at jeg har lagt mærke til, at der i det ærede medlems parti er sket en ændring i indstillingen, efter at partiet er blevet deltager i den nuværende regering. Jeg

håber, vi kan få et klarere svar på det spørgsmål, jeg stillede før.

(Kort bemærkning).

Poul Møller: Det ærede medlem hr. Axel Sørensen sagde, at de radikale har forsvaret skattefradragsretten, men som det ærede medlem hr. Anders Andersen sagde, er spørgsmålet ikke, hvad de radikale har gjort, men hvad de radikale gør og vil gøre i fremtiden. Hvis de er tilfredse med en omarbejdet skatteskala som den, vi ser i sømandsskatteoven, og så lader skattefradragsretten falde, så hjælper det ikke, at man tidligere har forsvaret skattefradragsretten, for så gør man det ikke mere.

Det ærede medlem hr. Niels Andersen siger, at vi ikke har fået skatteforhøjelser under denne regering, men så vidt jeg har forstået, og så vidt jeg erindrer, var retsforbundet ikke blot ude efter at få et regeringssystem, hvor man undgik skatteforhøjelser. Jeg har altid forstået retsforbundet på den måde, at man ville have skattnedsættelser. Så kan det vel i øvrigt diskuteres, om vi ikke har fået skatteforhøjelser. Vi har fået afgiftsforhøjelser, og vi har fået et tvangslån, som i hvert fald for de 30 pct.s vedkommende må betegnes som en skat. Derfor tror jeg, man må sige, at vi har fået skatteforhøjelser og fået større byrder.

Når det ærede medlem hr. Niels Andersen siger, at danske vælgere har grund til at sige tak til regeringen, vil jeg sige til det ærede medlem, at han skulle lægge mærke til resultatet af kommunevalget nu her i marts måned, så vil han se, hvilken tak der lød til regeringen fra de kommunale vælgere.

Skattefradragsretten er ikke for det ærede medlem nogen hellig ko. Nej, det ærede medlem og hans parti har mange hellige køer, men efter den forklaring, det ærede medlem gav, er vi i hvert fald sikker på, at skattefradragsretten ikke er en af de ting, det ærede medlem og hans parti vil være med til at kæmpe for ikke bliver berøvet befolkningen.

Det ærede medlem hr. Hans Knudsen udbad sig ændringsforslag til tredje behandling fra os. Nu ved det ærede medlem godt, at vi under forhandlingerne i udvalget har sagt, at vi kunne godt stille et sådant æn-

[Poul Møller.]

dringsforslag, men behøvedes det, når vi vidste, at det blev stemt ned? Det ville være et stort og indviklet arbejde. Jeg sagde netop under udvalgsbehandlingen, at vi ville ikke høre kritik, hvis vi ikke stillede det for at få det stemt ned; vi måtte kunne diskutere dette princip, uden at vi behøvede at stille ændringsforslag. Alligevel bliver det nu sagt 2-3 gange til mig, hvorfor vi ikke stiller det ændringsforslag. Vi tilsigtede, at vi her ved anden behandling kunne stemme i fællesskab, og derfor ville vi ikke stille et sådant ændringsforslag her, men hvis det ærede medlem vil have det, kan han godt få det ved tredje behandling.

(Kort bemærkning).

Alfred Jensen: Ministeren hævder nu, at hans hovedindvending mod vort forslag er, at det giver ret til større absolutte fradrag for dem med de store indkomster. Det gør det selvfølgelig, men jeg kan da ikke forstå, at det kan være noget nyt for den minister, som har slettet grænserne for fradraget for forsikringsbidrag ved opgørelse af selvangivelsen. Der giver man også den, der har større indkomster, mulighed for at trække meget større beløb fra; det var det, jeg omtalte før. Jeg kan ikke se, at der er nogen som helst forskel på den virkning, vort forslag ville få, og den virksomhed, ministeren har lagt for dagen.

(Kort bemærkning).

Axel Sørensen: Jeg mener, at det er sømandsskatten, vi diskuterer i dag med de ændringsforslag, der er stillet, og at det ikke er skattefradragsretten som sådan, der er til debat her. Jeg nævnte, at den tidligere finansminister, det ærede medlem hr. Thor-kil Kristensen, i sin tid over for skatte-reformudvalget og også her i tinget fremsatte visse udtalelser om, at den særlige indkomst-skat ikke skulle være fradragsberettiget, og jeg erindrer om, at venstre og konservative dengang var enige om, at der var visse uheldige virkninger ved de svingninger, som skattefradragsretten medførte, og det radikale venstre bidrog til at råde bod på dette uheldige forhold ved gennemførelsen af loven om 30 pct.s fritagelse for indkomst-beskatning.

(Kort bemærkning).

Niels Andersen: Med hensyn til de be-tragtninger, som det ærede medlem hr. Poul Møller fremførte, vil jeg gøre opmærk-som på, at ganske vist er der ikke tale om store skattenedsættelser, men der er dog sket en reduktion af toldafgifterne med 7 mill. kr. i indeværende samling, og der foreligger i øjeblikket forslag om ned-sættelse af de amtskommunale skatter med ret væsentlige millionbeløb, som der ikke skal udskrives nye skatter for at dække. Jeg tør nok sige, det er ret væsentlige ting, der allerede på nuværende tidspunkt er op-nået.

Når det ærede medlem hr. Poul Møller siger, at 30 pct. af tvangslånet reelt er en skat, må jeg nok have lov til at spørge det ærede medlem, hvorfra han ved, at netop 30 pct. af dette tvangslån er skat. Jeg har været udsat for, at folk har villet byde op mod kurs 80 for disse obligationer, såfremt de var ude i det fri marked.

Formanden: Jeg henstiller, at man ikke kommer for langt bort fra det emne, der i henhold til dagsordenen er til behandling. Det ærede medlem hr. Anders Andersen har ordet for en kort bemærkning.

Anders Andersen: Jeg vil kun over for det høje ting og offentligheden præcisere, at det ærede medlem hr. Axel Sørensen under denne debat ikke har givet et klart tilsagn om, at det radikale venstre fremover vil gå ind for at bevare fradragsretten.

Hermed sluttede forhandlingen.

§ 1

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1 uden for betæn-ningen af *Alfred Jensen m. fl.* (se sp. 3183) *forkastedes* med 118 stemmer mod 6.

Ændringsforslag nr. 2, 3 og 4 uden for be-tænkningen af *Alfred Jensen m. fl.* (se sp. 3183) *betragtedes* som *bortfaldet* efter forkastelsen af ændringsfor-slag nr. 1 uden for betænkningen.

§§ 2 og 3, ændringsforslag nr. 1, § 4, således ændret, ændringsforslag nr. 2, § 5, således ændret, §§ 6-8, ændringsforslag nr. 3, § 9, således ændret, §§ 10-18, ændringsforslag nr. 4, § 19, således ændret, §§ 20-31, ændringsforslag nr. 5 og § 32, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til finanslov for finansåret fra 1. april 1958 til 31. marts 1959.

(Første behandling findes i tidenden sp. 1203, 1282, 1405 og 1648, finansudvalgets betænkning i tillæg D. sp. 2377).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Udvalgets ordfører (Lars P. Jensen): Siden finanslovsforslaget var til første behandling i folketinget, har finansudvalget, som det fremgår af betænkningen, gennemgået alle lovforslagets paragraffer, jeg tror godt, jeg kan sige meget nøje. De skriftlige spørgsmål, der er stillet til ministrene, og de skriftlige svar, der er givet herpå, er optrykt i betænkningen, og der er i denne også omtalt de samråd, udvalget har haft med ministrene. Derimod er der ikke stillet ændringsforslag; det plejer at være ved tredje behandling, at vi behandler ændringsforslagene. Finansudvalget vil i løbet af i dag og i morgen gøre sig færdig med ændringsforslagene, således at tillægset betænkningen med ændringsforslag vil kunne foreligge i folketinget senest først i næste uge.

Jeg kan herefter på hele udvalgets vegne anbefale finanslovsforslagets overgang til tredje behandling.

Alfred Jensen: Der foreligger jo ikke ud over betænkningen noget, vi kan tage stilling til her ved anden behandling. Det forekommer os, at det er en dårlig tradition, vi her har oparbejdet, at de ændringsforslag, der skal stilles til finanslovsforslaget, ikke fremkommer allerede ved anden behandling. På den måde bliver anden behandling jo bare en formel behandling, hvor der ikke foregår nogen som helst diskussion om finanslovsforslaget som helhed og de enkelte paragraffer, og man får ikke mulighed for at tage stilling til de ændringsforslag, der skal stilles, og hvorom der skal stemmes. Jeg har ved tidligere lejligheder udtalt vor utilfredshed hermed. Vi har den opfattelse, at der bør være en reel andenbehandling, og at udvalget bør have ændringsforslagene færdige så tidligt, at vi ikke alene har mulighed for at se på, hvordan paragrafferne ser ud, inden vi skal stemme om dem, men også har mulighed for at tage en anden stilling til de enkelte paragraffer, hvis vi ikke er tilfreds med det indhold, de får.

Som praksis er nu, får man desuden ikke megen mulighed for at danne sig et overblik over, hvordan finanslovsforslaget egentlig ser ud, inden man skal til at stemme om det ved tredje behandling. Det betyder måske ikke noget for det store flertal af tingets medlemmer, men der kan dog godt være og der bør være medlemmer her, som er interesseret i at have et overblik over finanslovsforslaget i dets helhed, inden man skal stemme om det. Denne mulighed har man ikke, når vi praktisk taget samme dag skal tage stilling til en lang række ændringsforslag og til selve finanslovsforslaget.

Vi føler altså, at det bør siges ved denne lejlighed, at den kutyme, den tradition, der her er oparbejdet, ikke er rimelig og ikke stemmer med ånden i forfatningen, hvorefter et lovforslag skal undergives tre behandlinger — og efter vor opfattelse tre reelle behandlinger.

Herudover vil jeg gerne gøre nogle bemærkninger om den betænkning, der foreligger, og motivere vor stilling til en enkelt paragraf i finanslovsforslaget.

For det første vil jeg hæfte mig ved, at finansudvalget, så vidt jeg kan se, ikke har